

INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK

2024-2025

LANGELAND
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Forord	3
2. Formål og principper	4
3. Indkøbs- og udbudsprocesser	5
3.1 Langeland Kommune skal overholde lovgivning om offentlige indkøb	5
3.2 Langeland Kommune handler som storkunde	5
3.3 Langeland Kommune anvender tilbuds- og udbudssystemer	5
3.3.1 Hvornår må der handles uden om tilbuds- og udbudssystemerne?	6
4. Udbud og tilbudsindhentning	6
4.1 Varer og tjenesteydelser.....	6
4.2 Engangskøb og køb uden for aftale dækkede områder	8
4.3 Konkurrenceudsættelse af opgaver, som kommunen selv har varetaget	8
4.4 Virksomhedsoverdragelse	8
4.5 Bygge- og anlægsopgaver	8
5. Ansvar for opgavernes varetagelse	10
5.1 Organisering af udbud og kontrakter	10
5.2 Drift af indgåede kontakter/aftaler.....	11
5.3 Aftaleloyalitet.....	11
5.4 Langeland Kommune indgår i indkøbsfællesskaber, når det giver merværdi	12
5.4.1 Fællesindkøb Fyn – FIF.....	12
5.4.2 Staten og Kommunernes Indkøbscentral – SKI	12
6. Kommunalbestyrelsen- og Økonomiudvalgets rolle	12
7. Bæredygtighed, klima og grøn omstilling.....	13
8. Det lokale erhvervsliv og samarbejdet.....	14
8.1 Leverandørportal.....	14
9. Samfundsansvar	15
9.1 Arbejdsklausuler og kædeansvar	15
9.2 Sociale klausuler	15
9.3 Lærlingeklausul	15
10. Straffeattest og øvrige attester	15
11. Bankgaranti eller arbejdsgaranti	15
12. Digitalisering og E-handel.....	16
13. Fokusområdet for indkøb og udbud.....	16
14. Underskrift bemyndigelse	17

1. Forord

I Langeland Kommune er indkøbs- og udbudsområdet organiseret i Administrativ Stab under afdelingen Økonomi og Indkøb. Indkøbs- og udbudsområdet varetager gennemførelse af lokale tilbudsindhentninger og udbud samt indgåelse af kontrakter på varer og tjenesteydelser. Derudover er Langeland Kommune med i det strategiske indkøbsfælleskab, Fællesindkøb Fyn. Fællesindkøb Fyn har hovedkontor i Nr. Broby og varetager til dagligt fællesudbud af varer og tjenesteydelser.

Langeland Kommune arbejder strategisk og innovativt med indkøbs- og udbudsområdet for derigennem at understøtte kommunens kerneopgave og samtidig levere en god service til medarbejdere og borgere.

I Langeland Kommune arbejder vi med at bringe eksisterende ressourcer i brug og gentænkning af det opståede behov. Kommunen har således fokus på cirkulært ressourceforbrug. Derved skaber vi et mere bæredygtigt ressourceforbrug fremfor et lineært køb-og-smid-væk forbrug.

Når vi anskaffer og forbruger ressourcer, kræver det fokus på innovation, samarbejde, lokal handel og måden, vi organiserer indkøb og udbud på. Dialog med erhvervslivet giver kommunen større mulighed for at udforske innovative og bæredygtige tilgange og løsninger til kommunens indkøb og udbud. Åbenhed og gennemsigtige krav i indkøbs- og udbudsprocesserne sikrer de bedste og mest ensartede vilkår for leverandører.

Langeland Kommune er som en offentlig organisation underlagt en række regler og retningslinjer på indkøbs- og udbudsområdet. Kommunes indkøbs- og udbudspolitik skal sikre at indkøb og kontrakter er lovlige og at de efterlever de gældende politiske beslutninger.

Langeland Kommunes indkøbs- og udbudspolitik indgår som et naturligt redskab i arbejdet med at drive kommunen effektivt og samtidig tager samfundsansvar, indtænker bæredygtighed og social ansvarlighed, når opgaver udbydes. Med kommunens indkøb og udbud kan vi være med til at understøtte vækst og beskæftigelse.

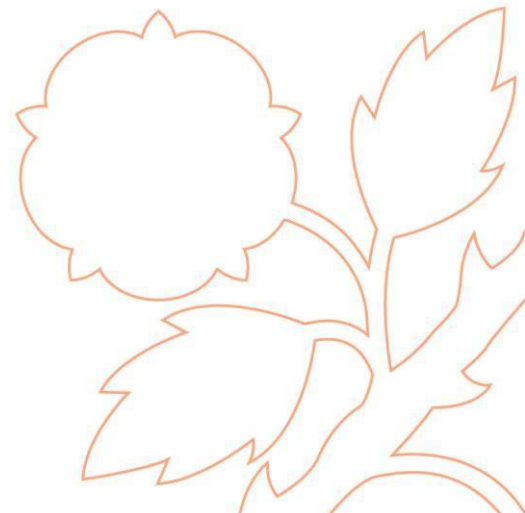
Strategisk brug af udbud bidrager til at nedbringe kommunens udgifter, fremme kvaliteten og udvikle nye løsninger til gavn for borgerne.

Med indkøbs- og udbudspolitikken får kommunens medarbejdere, potentielle leverandører og borgere et overblik over Langeland Kommunes håndtering af indkøb- og udbudsområdet.

Kommunens indkøbs- og udbudspolitik arbejder sammen med kommunens øvrige politikker, heriblandt kommunens klimaplan samt Fællesindkøbs Fyns handleplan for bæredygtige indkøb.

Denne indkøbs- og udbudspolitik omfatter samtlige indkøb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver i Langeland Kommune.

Politikken er gældende uanset hvordan indkøbene foretages.

2. Formål og principper

Langeland Kommunes indkøbs- og udbudspolitik skaber de overordnede rammer for alle kommunens indkøb og udbud af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver.

Formålet med indkøbs- og udbudspolitikken er at overholde gældende lovgivning på området samt at sikre at alle kommunens afdelinger overholder disse.

Alle kommunens afdelinger er forpligtet til at overholde indkøbs- og udbudspolitikken.

Som udgangspunkt foretages alle indkøb decentralt på de enkelte afdelinger. Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at alle kommunens medarbejdere overholder kommunens indkøbs- og udbudspolitik samt kommunens indkøbsaftaler.

Formålet med indkøbs- og udbudspolitikken er også at sikre borgerne den bedst mulige service og kvalitet. Det er afgørende at opgaverne bliver løst på de mest fordelagtige betingelser ved en samlet vurdering af kvalitet, service, arbejdsmiljø, bæredygtighed og pris inden for de økonomiske rammer.

Langeland Kommune er i forbindelse med indkøb og udbud underlagt EU's udbudsdirektiver, Udbudsloven samt Tilbudsloven.

Når kommunen foretager indkøb og udbud, skal det ske i respekt for offentlighedens interesser. Alle leverandører har krav på:

- **Ligebehandling:** For at sikre at konkurrencen er fri, skal alle tilbudsgivere behandles ens og på samme vilkår.
- **Gennemsigtighed:** Udbudsforretninger skal gennemføres på en sådan måde, at det kan dokumenteres, at alle bliver behandlet lige og på et ensartet grundlag.
- **Konkurrence:** Alle relevante virksomheder skal igennem fri konkurrence have mulighed for at få tildelt offentlige opgaver.
- **Forbud mod diskrimination:** Udenlandske virksomheder skal gives samme mulighed som danske for deltagelse i udbudsforretninger og udførelse af offentlige opgaver.

Når der foretages indkøb og udbud skal ovenstående grundprincipper være overholdt.

Langeland Kommune tilslutter sig den fælleskommunale indkøbsstrategi fra Kommunernes Landsforning (KL). Herigennem kan Langeland Kommune i fællesskab med landets øvrige kommuner fortsætte med at udvikle strategiske, ansvarlige og professionelle indkøb.

Langeland Kommune tilstræber, at ikke kun store virksomheder, men også små og mellemstore virksomheder - lokalt som nationalt og internationalt baserede - har mulighed for at byde ind på kommunens opgaver. Derfor tilrettelægges indkøb og udbud, så flest mulige virksomheder har mulighed for at konkurrere om opgaverne på lige og gennemsigtige vilkår.

3. Indkøbs- og udbudsprocesser

3.1 Langeland Kommune skal overholde lovgivning om offentlige indkøb

Udbudsloven, lov nr. 1564 af 15. december 2015, trådte i kraft 1. januar 2016. Loven medfører, at langt de fleste indkøb af varer og tjenesteydelser sker gennem en lovbestemt proces og indebærer en udbudspligt, når de lovbestemte grænseværdier opnås (se afsnit 4.1 herunder).

Udbudsloven gælder ligeledes for bygge- og anlægsopgaver med en grænseværdi over 40,1 mio. kr. Tilbudsloven, lov nr. 338 af 18. maj 2005 med senere ændringer, gælder for bygge- og anlægsopgaver med en grænseværdi mellem 0,3 - 40,1mio. kr. (se afsnit 4.4 herunder).

3.2 Langeland Kommune handler som storkunde

Langeland Kommune optræder samlet som én ordregiver, der indgår indkøbsaftaler gældende for alle kommunens afdelinger.

En stor indkøbsvolume skaber stordriftsfordele og fordelagtige aftaler. Kommunen udarbejder et udbudsmateriale, som er tilpasset til det konkrete indkøbsbehov, erfaringer og opgavens indhold samt kompleksitet. Når kommunen udbyder et større komplekst område, tages der konkret stilling til, om det skal udbydes som én samlet opgave eller som flere enkelte opgaver. Når kommunen skal tage stilling til ovennævnte, skal kommunen forholde sig til opgavens art, markedssituationen, leverings-sikkerheden samt forventning til pris og kvalitet.

De samme overvejelser ligger til grund for kommunens valg om at gå i udbud selvstændigt eller i samarbejde med Fællesindkøb Fyn. Langeland Kommune er med i de udbud som Fællesindkøb Fyn gennemfører i de tilfælde, hvor det giver mening for kommunen.

På kommunens hjemmeside offentliggør kommunen egne udbud. Kommunen har ligeledes et direkte link på hjemmesiden, som fører til Fællesindkøb Fyns hjemmeside, hvor man også her kan orientere sig om igangværende udbud.

Kommunen handler omkostningsbevidst i forbindelse med alle indkøb og udbud som foretages. Alle udbudsforretninger effektiviseres, så der bruges færrest mulige ressourcer til administration i kommunens afdelinger og hos tilbudsgiverne.

Alle kommunens indkøbsaftaler er obligatoriske at anvende for kommunens afdelinger.

Kommunens indkøbsaftaler må ikke anvendes til private indkøb, udover hvad der måtte indgå i eventuelle personaleorienterede ordninger.

3.3 Langeland Kommune anvender tilbuds- og udbudssystemer

Langeland Kommuner anvender 2 elektroniske tilbuds- og udbudssystemer.

Det ene system er kommunens leverandørliste på leverandørportalen Comdia.dk.

Det andet system anvendes hovedsageligt til udbud eller hvis der blandt leverandørerne på kommu-

nens leverandørportal ikke er tilstrækkelig konkurrence. Dette system hedder Mercell. Det sidstnævnte udbudssystem sikrer, at udbuddene bliver annonceret på de rette udbudsportaler.

3.3.1 Hvornår må der handles uden om tilbuds- og udbudssystemerne?

I enkelte tilfælde kan der indhentes tilbud udenom ovennævnte systemer.

Det kan være tilfælde som:

- Akutte situationer, hvor indkøbet skal ske straks
- Kapacitetsudvidelse
- Specielle produkter/ydelser som forhandles hos få virksomheder

4. Udbud og tilbudsindhentning

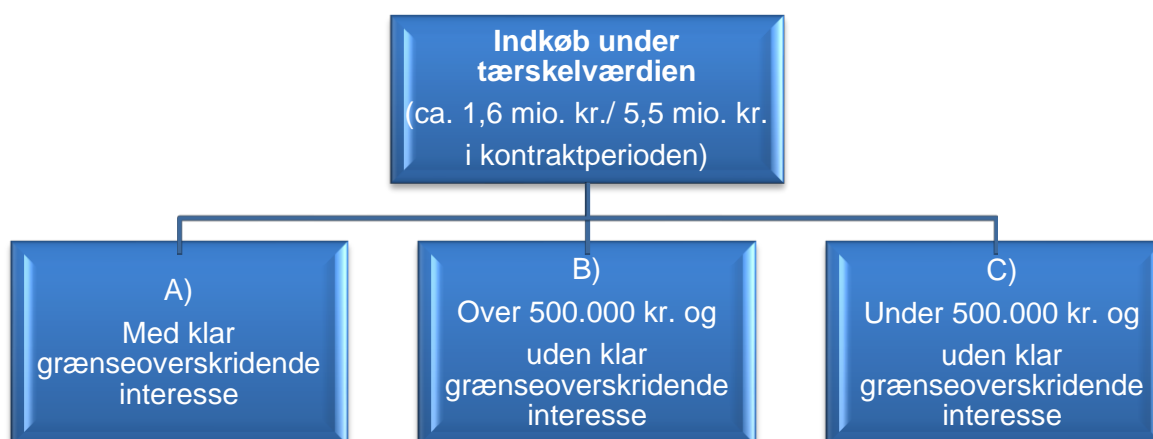
4.1 Varer og tjenesteydelser

Kommunen er forpligtet til at sende varer og tjenesteydelser i EU-udbud, når værdien af det samlede indkøb overstiger tærskelværdien på 1.601.944 kr. Er der tale om indgåelse af en kontrakt, gælder denne forpligtelse, når tærskelværdien overstiger 1.601.944 kr. i kontraktens samlede løbetid.

Indkøb af sociale- og andre specifikke tjenesteydelser skal i EU-udbud, når værdien overstiger 5.588.175 kr.

Når værdien af indkøbet er lavere end tærskelværdierne, skal indkøbet ske på markedsmæssige vilkår, hvis der ikke er grænseoverskridende interesse. Hvis indkøbet har grænseoverskridende interesse, skal indkøbet annonceres på udbud.dk med beskrivelse af opgaven og procedure for tildeling. Annonceringen sker via kommunens udbudssystem Mercell. Grænseoverskridende interesse vil sige at indkøbet vurderes til at have interesse for udenlandske leverandører. Alle beløb er eksklusive moms.

Nedenstående figur viser de 3 procedurer (A, B og C), der anvendes i denne situation.

- A) Indkøbet vurderes til at kunne have interesse for udenlandske leverandører.
- Der indhentes 3 tilbud via kommunens elektroniske udbudssystem.

- Tilbudsindhentningen skal annonceres på den officielle hjemmeside udbud.dk, dette sker via kommunens udbudssystem. Annonceringen skal indeholde en beskrivelse af opgaven og procedure for tildeling.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

B) Indkøbet vurderes ikke at have interesse for udenlandske leverandører, men har en værdi, der overstiger 500.000 kr.

- Der indhentes 3 tilbud.
Der skal indhentes 2 tilbud hos leverandører inden for kommunen og 1 tilbud fra en leverandør uden for kommunen.

Alle 3 leverandører skal være tilknyttet kommunens leverandørportal.

Hvis det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence blandt de tilmeldte på kommunens leverandørportalen, vil der blive indhentet tilbud via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

C) Indkøbet vurderes ikke at have interesse for udenlandske leverandører og har en værdi under 500.000 kr.

- Varekøb under 25.000 kr., kan købes uden forudgående tilbudsindhentning, dog skal det ske på markedsmæssige vilkår og gerne lokalt.
- Tjenesteydelser under 50.000 kr., kan købes uden forudgående tilbudsindhentning, dog skal det ske på markedsmæssige vilkår og gerne lokalt.

- Der indhentes 3 tilbud fra lokale leverandører via kommunens leverandørportal Comdia

Hvis det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence lokalt, eksempelvis ved kun 1 lokal leverandør, indhentes der også tilbud fra leverandører udenfor kommunen, disse leverandører skal være tilknyttet kommunens leverandørportal Comdia.

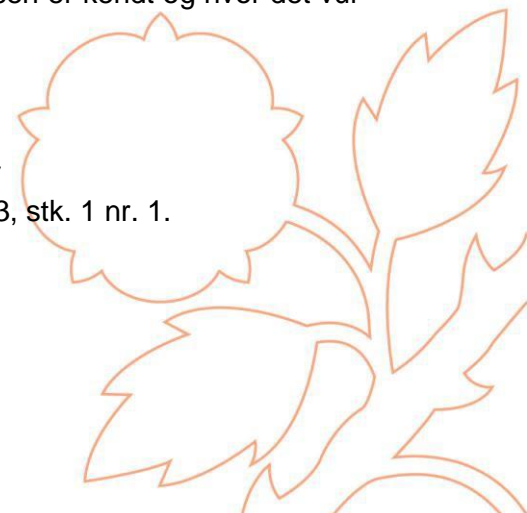
Hvis ikke der er tilknyttet leverandører uden for kommunen på kommunens leverandørportal Comdia, som kan varetage opgaven, indhentes tilbud både fra lokale leverandører og leverandørerne uden for kommunen via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

Der kan afviges fra ovenstående procedurer i tilfælde, hvor markedsprisen er kendt og hvor det vurderes, at det ikke er muligt at indhente tilbud på grund af:

- Akutte situationer, hvor indkøbet skal ske straks
- Kapacitetsudvidelse
- Specielle produkter/ydelser som forhandles hos få virksomheder

I disse tilfælde indhentes ét tilbud. Jævnfør Udbudslovens afsnit V, §193, stk. 1 nr. 1.

4.2 Engangskøb og køb uden for aftale dækkede områder

Valg af varer/tjenesteydelser og leverandør i forbindelse med engangskøb, der ikke er dækket af indkøbsaftaler, skal ligeledes foretages i overensstemmelse med indkøbs- og udbudspolitikens retningslinjer.

4.3 Konkurrenceudsættelse af opgaver, som kommunen selv har varetaget

Gennem samarbejde med eksterne leverandører kan kommunen købe ydelser, der mest fordelagtigt kan leveres af andre end kommunen selv.

Hvis der efter en udbudsrunde indgås kontrakt med en ekstern leverandør om varetagelse af opgaver, som Langeland Kommune hidtil selv har varetaget, er der tale om udlicitering af opgaver. Gennemførelse af udbud med henblik på udlicitering af kommunale driftsopgaver er ikke et mål i sig selv – det skal kunne betale sig, og der skal være tilstrækkelig sikkerhed for, at leverandøren kan løse opgaverne i hele kontraktperioden.

Ved udbud med henblik på udlicitering til ekstern leverandør kan kommunen udarbejde et kontrolbud, hvor det beregnes, hvad det vil koste at løse opgaven i eget regi. Hvis opgaven løses mest fordelagtigt i kommunalt regi, kan kommunen annullere udbuddet og fortsat selv påtage sig opgaven.

Konkurrenceudsættelse og udlicitering skal gennemføres med inddragelse af kommunens MED-organisation og personale under hensyntagen til ønsket om at sikre gode personaleforhold.

4.4 Virksomhedsoverdragelse

Kommunen er opmærksom på virksomhedsoverdragelsesloven og øvrig lovgivning på området vedrørende indkøb- og udbud.

4.5 Bygge- og anlægsopgaver

Kommunens Vej, Park og Ejendomme samt afdelingen Teknik og Miljø forestår alle indkøb og udbud af bygge- og anlægsopgaver. Ved store opgaver kan det være nødvendigt at overdrage opgaven til eller samarbejde med et konsulentfirma eller et rådgiverfirma.

Kommunen anvender som hovedregel de almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i form af aftalevilkårene AB18. Er der behov for fravigelse af betingelser, bliver det tydeligt og udtrykkeligt angivet i aftalen.

Ved entreprenør- og håndværksydelser tages der stilling til, om disse skal udbydes som totalentrepriser eller fagentrepriser. I de fleste tilfælde foretrækker kommunen at udbyde ydelserne i fagentrepriser, så vidt det er muligt og hvis det giver mening.

Kommunen er forpligtet til at sende bygge- og anlægsopgaver over 40,1 mio. kr. i EU-udbud efter Udbudsloven. Opgaver mellem 0,3 – 40,1 mio. kr. kan udbydes i henhold til Tilbudsloven.

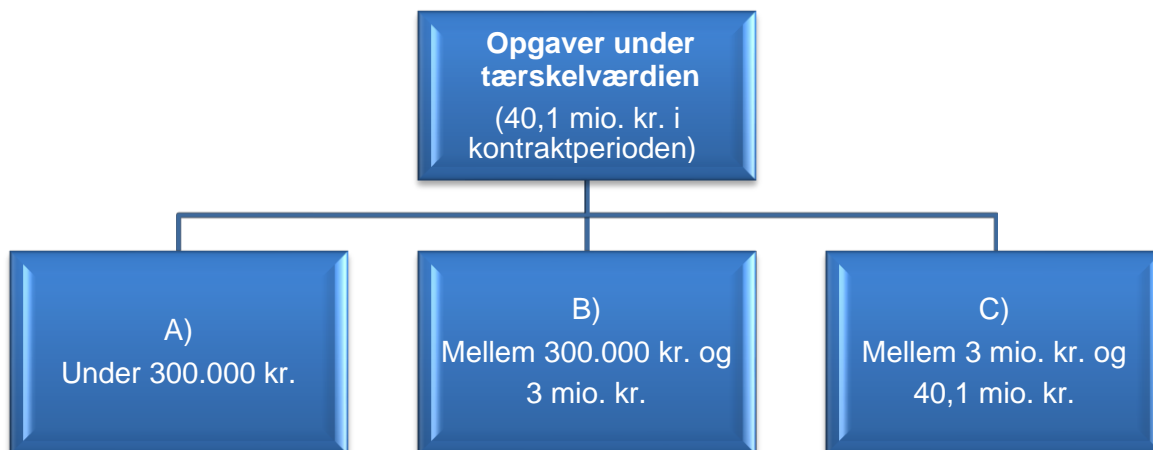
Alle beløb er eksklusive moms.

Nedenstående figur viser de 3 procedurer (A, B og C), der anvendes efter Tilbudslovens bestemmelser.

Tilbud under bygge- og anlægsområdet kaldes også underhåndsbud.

Udbud under bygge- og anlægsområdet kaldes licitation.

A) Opgaver under 300.000 kr.

- Bygge og anlægsopgaver under 50.000 kr., kan købes uden forudgående tilbudsindhentning. Det skal dog altid ske på markedsmæssige vilkår og så vidt muligt ved lokale leverandører.
- Der indhentes 3 underhåndsbud hos lokale leverandører via kommunens leverandørportal.

Hvis det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence lokalt, eksempelvis ved kun 1 lokal leverandør, indhentes der også tilbud fra leverandører uden for kommunen, disse leverandører skal være tilknyttet kommunens leverandørportal Comdia.

Hvis ikke der er tilknyttet leverandører uden for kommunen på kommunens leverandørportal Comdia, som kan varetage opgaven, indhentes tilbud både fra lokale leverandører og leverandørerne uden for kommunen via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

B) Opgaver mellem 300.000 kr. og 3 mio. kr.

- Kommunen kan vælge mellem underhåndsbud, offentlig eller begrænset licitation
- Underhåndsbud foretages via leverandørportalen.
Der indhentes 3 tilbud hos lokale leverandører
- Ved begrænset licitation indhentes der tilbud fra 3-5 lokale leverandører.
1-3 tilbud fra leverandører uden for kommunen.

- Efter konkret vurdering besluttet afholdelse af offentlig licitation.

Offentlig eller begrænset licitation skal ske via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Hvis det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence lokalt, eksempelvis ved kun 1 lokal leverandør, indhentes der også tilbud fra leverandører udenfor kommunen, disse leverandører skal være tilknyttet kommunens leverandørportal Comdia.

Hvis ikke der er tilknyttet leverandører uden for kommunen på kommunens leverandørportal Comdia, som kan varetage opgaven, indhentes tilbud både fra lokale leverandør og leverandørerne uden for kommunen via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

C) Opgaver mellem 3 mio. kr. og 40,1 mio. kr.

- Kommunen kan vælge mellem offentlig eller begrænset licitation. Opgaverne udbydes via kommunens elektroniske udbudssystem Mercell.

Det er kommunens Vej, Park og Ejendomme samt Teknik og Miljø afdelingen der beslutter, hvordan licitationen skal gennemføres.

Kontakt Økonomi og Indkøb for vejledning.

Kommunens ejendomme administreres af Vej, Park og Ejendomme.

I de bygninger, hvor det er formålstjenligt at have en fast håndværkerstab, kan der via leverandørportalen Comdia udvælges et firma, som normalt skal udføre mindre opgaver. Dog under iagttagelse af, at det sker i henhold til tilbudsloven og udbudsloven samt kommunens vedtagne procedurer. Ved akutte opgaver i kommunens bygninger vælges en leverandør fra leverandørportalen Comdia, som kan løfte opgaven.

5. Ansvar for opgavernes varetagelse

Der er udarbejdet vejledning til alle medarbejdere med indkøbsopgaver, som belyser de forhold, man skal være opmærksom på ved indkøb, udbud og tilbudsindhentning.

5.1 Organisering af udbud og kontrakter

Langeland Kommune har samlet varetagelsen af udbud og kontrakter i Økonomi og Indkøb.

Økonomi og Indkøb varetager gennemførelse af lokale udbud og tilbudsindhentninger samt indgåelse af kontrakter på forskellige varer og tjenesteydelser. Derudover sikrer Økonomi og Indkøb, at lovgivningen på området overholdes samt yder generel rådgivning og vejledning til kommunens medarbejdere og ledere i forbindelse med indkøb. Økonomi og Indkøb koordinerer også tilbudsindhentninger og udbud, som varetages af Fællesindkøb Fyn og laver kontraktopfølgninger på egne indgåede aftaler.

Relevante ledere og medarbejdere fra kommunen inddrages i udarbejdelse af udbudsmaterialet både ved egne udbud og ved fællesudbud som Fællesindkøb Fyn gennemfører.

Det giver mening at udnytte den viden, som medarbejderne på områderne sidder med både fagligt og vedrørende specielle lokale forhold, som kan tænkes ind i kommende indkøbsaftaler. Der oprettes brugergrupper i de konkrete udbud, hvor det giver mening. Fagområderne henstilles til at prioritere deltagelse i disse brugergrupper, da manglende deltagelse/aktivitet kan resultere i mindre fordelagtige aftaler og eventuelt mindre besparelser. Dette kan komme til udtryk som manglende, forkerte og eller fordyrende varer på aftalesortimentet samt betingelser i indkøbsaftalerne.

Kommunens hjemmeside er opdateret med oplysninger om kommunens igangværende udbud. Her findes også link til Fællesindkøb Fyns hjemmeside, med oversigt over de udbud og tilbudsindhentninger, som Fællesindkøb Fyn gennemfører. Fællesindkøb Fyn gennemfører udbud og tilbudsindhentning når to eller flere af medlemskommunerne ønsker et område konkurrenceudsat.

Det kan være nødvendigt, at Økonomi og Indkøb gennemfører kommunens egne udbud, hvis der er tale om:

- Pludseligt opståede behov for indkøb, hvor Fællesindkøb Fyn ikke har mulighed for at varetage udbuddet.
- Specielle produkter eller ydelser.

Indgåelse af aftaler foregår altid centralt for at kunne styre og formidle kommunens aftaler bedst muligt. Når Langeland Kommune har indgået aftaler med en leverandør, skal de budgetansvarlige i afdelinger og institutioner sikre, at indkøb foretages i overensstemmelse med disse aftaler.

For at få den optimale udnyttelse af aftalerne følges der løbende op på udviklingen i kommunens brug af aftalerne ved hjælp af et analyseredskab i kommunens økonomisystem.

Den løbende dialog mellem den centrale udbudsfunktion og indkøberne i afdelinger og institutioner sikrer, at der følges op på, om de indkøbte varer lever op til de standarder, der er beskrevet i aftalen med leverandøren.

5.2 Drift af indgåede kontakter/aftaler

Når der via en tilbudsindhentning eller et udbud bliver indgået en kontrakt, vil ejerskabet og driften af den pågældende kontrakt påhvile den budgetsansvarlige leder for det fagområde, som udpeges til primær bruger af kontrakten.

5.3 Aftaleloyalitet

Økonomi og Indkøb følger op på aftaleloyaliteten på de indgåede aftaler. Dette sker 2 gange årligt. Der gives besked til de primære brugere, hvis aftaleloyaliteten vurderes for lav.

Hvis Økonomi og Indkøb vurderer, at der er behov for besked til brugernes leder, vil lederen blive inddraget i forbruget. Det forventes, at de pågældende medarbejdere/ledere retter op på indkøbsadfærden i forbindelse med påmindelsen fra Økonomi og Indkøb.

5.4 Langeland Kommune indgår i indkøbsfællesskaber, når det giver merværdi

5.4.1 Fællesindkøb Fyn – FIF

Langeland Kommune er sammen med andre fynske kommuner med i det strategiske indkøbsfællesskab, Fællesindkøb Fyn (FIF). Der er vedtaget en fælles indkøbspolitik for de deltagende kommuner.

Alle medlemskommuner har hver et bestyrelsesmedlem som deltager i bestyrelsen i FIF. Bestyrelsen træffer sammen beslutninger vedrørende indkøb, udbud og tilbudsindhentninger samt de dertilhørende processer. FIF forestår tilbudsindhentninger og udbud af kontrakter på varer og tjenesteyder, dog ikke tjenesteydelser inden for bygge- og anlægsopgaver. I det omfang FIF ikke forestår tilbudsindhentninger og udbud, forestår Økonomi og Indkøb. Det kan være i tilfælde, hvor behovet kun er hos Langeland Kommune, eller der er tale om et engangskøb.

Formålet med indkøbsfællesskabet er dels at sikre administrativ effektivisering gennem afløftning af hver enkelt kommunes udbudspligt, dels at opnå gevinster i form af fordelagtige priser, god kvalitet, ny teknologi, bæredygtighed m.v. Herudover minimerer indkøbssamarbejdet det administrative arbejde og dermed transaktionsomkostningerne for leverandørerne, fordi de i udgangspunktet kun skal udarbejde 1 tilbud, fremfor at skulle udarbejde tilbud til hver enkelt kommune.

Langeland Kommune vil i tilrettelæggelsen af udbud være opmærksom på, at man ikke er medvirkende til, gennem store indkøbsfællesskaber og fælles udbud, at få skabt monopol eller afskriver mindre lokale leverandører i at byde ind på opgaver i kommunen, hvis disse lokale leverandører er konkurrencedygtige på kvalitet og pris.

5.4.2 Staten og Kommunernes Indkøbscentral – SKI

Staten og Kommunernes Indkøbscentral (SKI) er en fællesoffentlig organisation, hvis formål er at effektivisere og professionalisere det offentlige indkøb. SKI gennemfører udbud og udarbejder indkøbsaftaler, som sikrer aftaler om varer og tjenesteydelser til både kommunerne, regionerne og staten. Regeringen, KL og Danske Regioner har aftalt, at SKI skal udbyde en række forpligtende indkøbsaftaler målrettet kommunerne, regionerne og staten. Aftalerne omfatter varer som forbruges på tværs af kommunerne, regionerne og staten.

Langeland Kommune deltager som udgangspunkt ved alle forpligtende SKI-udbud, når det vurderes hensigtsmæssigt. En dispensation herfor skal godkendes af kommunens bestyrelsesmedlem i FIF.

6. Kommunalbestyrelsen- og Økonomiudvalgets rolle

Kommunalbestyrelsen skal godkende:

- Langeland Kommunens Indkøbs- og udbudspolitik
- Fællesindkøb Fyns Indkøbspolitik
- Udlicitering af opgaver, som kommunen selv har varetaget
- Beslutte om kommunen skal udarbejde eget kontrolbud
- Hjemtagelse af opgaver fra ekstern leverandør til udførelse i kommunalt regi
- Udbudsform (totalentreprise, hovedentreprise eller fagentreprise) ved Bygge- og anlægsarbejde.

Økonomiudvalget godkender kommunens og Fællesindkøb Fyns udbudsplan.

7. Bæredygtighed, klima og grøn omstilling

Langeland Kommune, herunder Økonomi og Indkøb har fokus på løbende udvikling af bæredygtige tiltag, klima og den grønne omstilling. Der arbejdes på at nedbringe klima- og miljøpåvirkninger samt at skabe et mere bæredygtigt og optimeret ressourceforbrug. Kommunens anskaffelse og brug af ressourcer er et vigtigt element i omstillingen til det mere bæredygtige samfund, derfor arbejder kommunen effektivt og innovativt på at bringe eksisterende ressourcer i brug og derved skabe et mere bæredygtigt forbrug fremfor et lineært køb-og-smid-væk forbrug.

Når vi anskaffer og forbruger ressourcer, kræver det fokus på innovation, på samarbejde, på lokal handel og på måden, vi organiserer indkøb og udbud på. Dialog med erhvervslivet giver kommunen større mulighed for at udforske innovative og bæredygtige tilgange og løsninger til kommunens indkøb og udbud. Vi finder løsninger der skaber værdi for et mere bæredygtigt samfund.

Langeland Kommune har fokus på at:

- Reducere ressourceforbruget
- Ændrer ressourceforbruget til en bæredygtig løsning
- Udnytte ressourcerne i kommunen bedst muligt - dele og leje ordninger
- Udnytte total- og livscyklusomkostningerne når det giver mening
- Produkter og ressourcer indgår i nye kredsløb – reparationer og genanvendelse af eksisterende dele
- Ændre og optimere indkøbsadfærden med miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed
- Reducere CO₂-udledningen ved at have fokus på færre leveringer

For at nå i mål med fokusområderne kræver det tid, planlægning og inspiration.

Fokusområderne bidrager med at minimere CO₂-belastningen i samfundet.

En afdækning af ressourcebehovet i forbindelse med anskaffelse af en vare hos en leverandør, er en forudsætning for, at kommunens arbejde med bæredygtighed kan blive en succes. Alle anskaffelser og brug af nye ressourcer tager hensyn til både den miljømæssige, den sociale og den økonomiske bæredygtighed.

Ved gennemførelse af udbud indtænkes der også bæredygtighedskrav i materialet. Fællesindkøb Fyn gennemfører mange af kommunens udbud, hvor der her arbejdes efter en handlingsplan for grønne indkøb.

Kommunalbestyrelsen har 9. november 2021 godkendt handlingsplanen for grønne indkøb fra Fællesindkøb Fyn. Handlingsplanen sætter mål og retning i forhold til de værktøjer, der kan tages i anvendelse, når der arbejdes med udbud og grønne indkøb.

Handlingsplanen indeholder 6 indsatsområder:

1. Miljømærkede produkter
2. Fødevarer (økologi, sæson, animalske produkter, madspild)
3. Reducere plast

4. Transport (infrastruktur, grønne biler, befordring, kollektiv trafik)
5. Energibesparelser (belysning, indkøb af el, kommunale bygninger)
6. Adfærd med grønne og bæredygtige indkøb.

Kommunen skal sikre en fornuftig balance mellem udbudspligten, økonomien, grønne indkøb og de lokale virksomheders mulighed for at byde på opgaven.

Kommunen vurderer og beslutter selv om vi vil gå med i fællesudbuddet med Fællesindkøb Fyn.

En professionel indkøbsorganisation er lig med gode brugbare indkøbsaftaler. Herigennem sikrer vi, at en vare kan anskaffes til den laveste pris samtidig med, at krav til bæredygtighed og arbejdsforhold bliver efterlevet.

8. Det lokale erhvervsliv og samarbejdet

Langeland Kommune ønsker at være i dialog med det lokale erhvervsliv om løsninger af de indkøbsmæssige spørgsmål og ønsker samtidig gode indkøbsrelationer præget af gensidig tillid og respekt. Kommunen har fokus på et stærkt lokalt erhvervsliv. Detailhandel er med til at skabe vækst og liv i små samfund. Langeland Kommune vil have et stærkt fokus på at understøtte mulighederne for at bevare og udvikle en lokal detailhandel med et bredt udbud af varer.

Inden for udbudsrettens rammer vil kommunen arbejde for at lokale virksomheder får mulighed for deltagelse i kommunens udbud. Hvor det er sagligt og økonomisk forsvarligt, kan der stilles krav i udbuddet, som fremmer mulighederne for at lokale virksomheder kan byde på opgaven:

- Krav til fysisk beliggenhed i kommunen, hvor det er sagligt.
- Tilpasning af krav, for at gøre det nemmere for lokale virksomheder at byde på opgaven.

Kommunen arbejder på at øge lokale virksomheders viden om kommunens tilbudsindhentning- og udbudsprocesser. Ved tilbudsindhentninger prioriteres de lokale virksomheder, hvor det er muligt og hvor det giver mening. Øget dialog er med til at skabe forståelse for hinandens udfordringer og synspunkter, og kan bidrage til at finde løsninger.

8.1 Leverandørportal

Langeland Kommune har etableret en leverandørportal, hvor alle leverandører har mulighed for at tilkendegive sin interesse for at levere varer og tjenesteydelser til kommunen. Leverandørportalen giver ligeledes leverandører mulighed for at gå sammen i konsortier og på den måde kunne levere større mængder eller bredere sortiment af varer og tjenesteydelser.

Det er gratis for alle virksomheder at oprette en profil og tilmelde sig kommunens leverandørliste.

Langeland Kommunen tilstræber at øge den lokale handel ved blandt andet, at bruge kommunens leverandørportal ved tilbudsindhentninger. Kommunen vil gøre brug af leverandørportalen i det omfang der er tilstrækkelige mulighed for at konkurrenceudsætte en given opgave eller ydelse.

Link til leverandørlisten på [Leverandørportal](#).

9. Samfundsansvar

9.1 Arbejdsklausuler og kædeansvar

Langeland Kommune har tilsluttet sig den Fælles Fynske Arbejdsklausul, og ifølge den forpligtiger *”Leverandøren sig til at sikre, at de ansatte, som Leverandøren og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn (herunder særlige ydelser) og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige løn- og ansættelsesforhold end de, der gælder for de faglige områdes mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område”.*

Arbejdsklausuler sikrer overholdelse af internationale konventioner om menneskerettigheder, ret til faglig organisering, lønforhandling, mindstekrav på arbejdsmiljøområdet, regler om forbud mod børnearbejde eller tvangsarbejde samt regler imod diskrimination.

Kommunen stiller krav om kædeansvar således, at underleverandører ligeledes skal overholde krav i de Fælles Fynske Arbejdsklausuler. Såfremt der opstår mistanke om at manglende overholdelse beder Langeland Kommune kontrolgruppen i Odense kommune om at undersøge leverandørens forhold.

9.2 Sociale klausuler

Langeland Kommune ønsker at understøtte udviklingen af jobskabelse i kommunen samt fremme social og etisk ansvarlighed hos sine leverandører og samarbejdspartnere gennem sine indkøb.

Der anvendes sociale klausuler ved udbud af kontrakter på tjenesteydelser og ved bygge- og anlægsopgaver i henhold til lovgivningen samt hvor relevans og proportionalitet giver anledning til det. En social klausul er et krav til leverandøren om at opfylde en nærmere angiven social forpligtelse ved opgaveløsninger for kommunen, med henblik på at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt.

9.3 Lærlingeklausul

Langeland Kommune ønsker at bidrage til etablering og opretholdelse af lærlinge- og praktikpladser således uddannelser kan færdiggøres. Ved gennemførelse af udbud der opfylder betingelserne for anvendelse af lærlingeklausul, skal muligheden for at indarbejde klausulen i kontrakten vurderes.

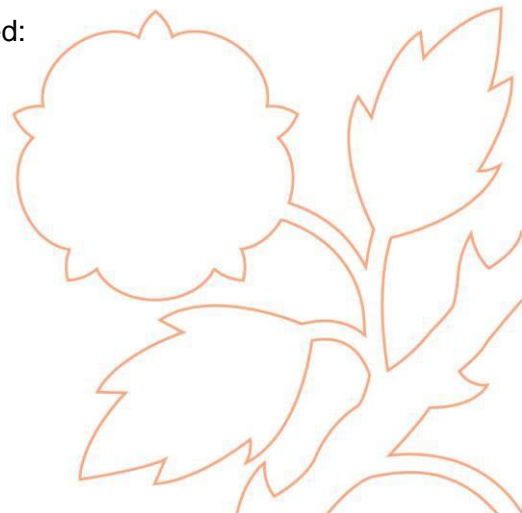
10. Straffeattest og øvrige attester

I det omfang Langeland Kommune stiller krav til sine medarbejdere med hensyn til straffeattest, børneattest og lignende, stilles tilsvarende krav til leverandørerne under hensyntagen til den opgave der skal udføres.

11. Bankgaranti eller arbejdsgaranti

Langeland Kommune stiller krav om garanti for fuldførelse af opgaver ved:

- Tjenesteydelser
  - Når relevans og proportionalitet giver anledning til det.
- Bygge – og anlægsprojekter
  - Når opgaven beløbsmæssigt overstiger kr.1.000.000.
  - Når relevans og proportionalitet giver anledning til det.

12. Digitalisering og E-handel

Langeland Kommune arbejder effektivt på at optimere indkøb og udbudsområdet ved bl.a. at have et stort fokus på kommunens e-handel, aftaleoverholdelse (compliance) og udbud af nye aftaleområder.

Øget brug af digitalisering og e-handel åbner op for helt nye muligheder for bedre at kunne følge op på indkøb og samtidig synliggøre opnåede gevinster på området.

Effektivisering af arbejdsprocesser, hvor omkostninger minimeres og arbejdsgange reduceres, kan frigive mere tid og ressourcer til andre opgaver. Ved effektive indkøbsprocesser administreres borgernes penge på den mest økonomiske fordelagtige måde. Det er en central del af kommunens mål at løbende øge effektiviseringen på området.

Kommunen har et velfungerende E-handelssystem, der gør det effektivt fordi kommunens medarbejdere hurtigt og nemt kan foretage indkøb, bogføring af faktura og betaling af varen.

E-handel er et værktøj til at sikre høj aftaleoverholdelse. Kommunens e-handelssystem viser udelukkende de aftaledækkede områder og dermed kun rette produkter og leverandører. For at der kan opnås den forventede gevinst ved de udbud og indkøbsaftaler der udbydes, kræver det at aftalerne anvendes. Ved høj aftaleoverholdelse viser kommunen professionalisme og troværdighed overfor aftaleleverandører samtidig med, at det sikrer indkøb, foretages på de aftalevilkår, som har været en del af udbuddet, herunder krav til kvalitet og bæredygtighed. Det er derfor vigtigt at kommunens medarbejdere arbejder hen imod en højere e-handelsprocent og aftaleoverholdelse.

Langeland Kommune har mange kontrakter og indkøbsaftaler der kan e-handles via kommunens e-handelssystem.

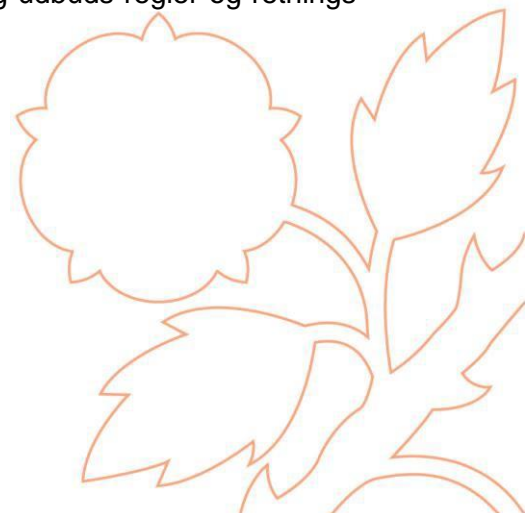
Strategien for e-handel i Langeland Kommune bygger på 3 bærende principper:

1. Overholdelse af de indgåede aftaler
2. Optimering af de decentrale indkøbsprocesser
3. Reduceret tidsforbrug på indkøb

13. Fokusområdet for indkøb og udbud

Langeland Kommune arbejder løbende på at gøre indkøbsområdet mere synligt og samtidig forbedre området ved at have fokus på:

- Kommunens e-handelsprocent
- Effektivisering af interne indkøbsprocesser i form af innovative og udviklende løsninger
- Kompetenceudvikle kommunens medarbejdere indenfor indkøb og udbuds regler og retningslinjer
- Kontraktopfølgning
- Kommunens udbudspligt
- Vanetænkningen
- Løbende genforhandling af eksisterende samarbejder

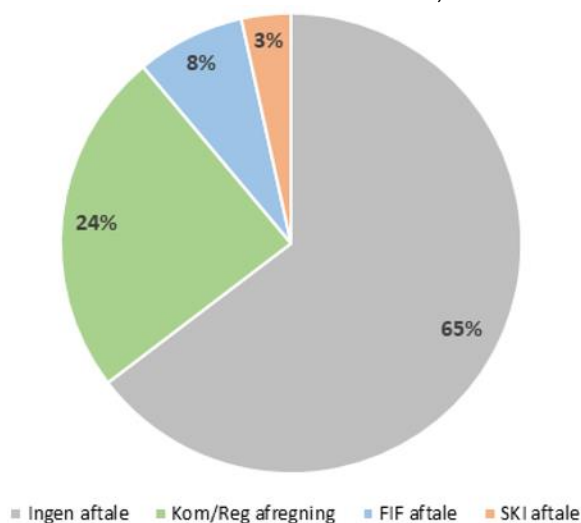
- Nye udbudsområder der skal afdækkes, herunder skal fremtidens gevinster hentes gennem velovervejede løsninger
- Foretagelse af analyser af historiske indkøb for derigennem at udfordre fremtidige behov af indkøb.

Langeland Kommune gennemfører løbende lokale tilbudsindhentninger og udbud. Aftalerne indgås typisk på vegne af enkelte afdelinger. Det kan også være engangskøb, som skal gennemføres via en tilbudsindhentning.

Økonomi og Indkøb har under tilbudsindhentninger og udbud fokus på, at kommunens indkøbsaftaler skal være økonomisk fordelagtige. Dette gælder både i forhold til pris, men også til kvalitet.

Økonomi og Indkøb gennemfører forskellige analyser af kommunens forbrug. Et af målene for disse analyser er at identificere nye udbudsområder/aftaleområder eller at identificere områder, hvor vi allerede indkøber varer eller ydelse, men hvor der ikke er indgået en aftale med leverandøren. Det er en konkret vurdering fra gang til gang, om opgaven skal sendes i tilbudsindhentning eller udbud. I visse tilfælde kan kommunen også forhandle med den eksisterende leverandør om bedre vilkår, herunder priser og levering.

Langeland Kommune indkøber årligt for ca. 343 mio. kr. Der er indgået aftaler på 11% af kommunens samlede indkøb, hvor disse aftaler er inkluderet i kommunens kontraktstyringssystem. De 11% fordeler sig med 8% aftaler der er indgået via Fællesindkøb Fyn og 3% aftaler der er indgået via Staten og Kommunernes Indkøbsservice.

Det fremgår ligeledes, at 65% af kommunens indkøb er ikke-aftaledækket. En stor del heraf omfatter bygge- og anlægsopgaver samt engangskøb, hvor der ikke er indgået en kontrakt. Den resterende del på 24% er mellemregionale og kommunale afregninger.

Fællesindkøb Fyn fremsender hvert kvartal en rapport over kommunens indkøb, målt i forhold til fastsatte måltal. På baggrund af kvartalsrapporten, er det Økonomi og Indkøbs intention at der bliver et øget fokus på at indkøbsdata sendes ud til alle ledere med ledelsesinformation om den enkelte afdelings indkøbsdata med det formål at holde fokus på at købe korrekt ind på gældende aftaler samt e-handele via kommunens e-handelssystem, der hvor det er muligt.

Ledelsesinformationen vil løbende blive udviklet med fokus på forbrug og bæredygtige indkøb. Det vil være forpligtende for lederne at følge op på indkøbsdata der bliver sendt. Dette for at opnå forventede effektiviseringer og gevinster.

14. Underskrift bemyndigelse

Kommunen har i Principper for Økonomistyring fastlagt, hvilke personer der er bemyndiget til at underskrive kontrakter og bindende aftaler på kommunens vegne. Disse bemyndigelser gælder også for indgåelse af aftaler om indkøb af varer, tjenesteydelser samt bygge og anlægsopgaver.

Ved aftaler indgået ved fællesudbud har Fællesindkøb Fyn underskriftbemyndigelsen.

Indkøbs- og udbudschefen eller dennes stedfortræder i Fællesindkøb Fyn har fuldmagt til at underskrive kontrakter om indkøb af varer og tjenesteydelser indgået på baggrund af udbud eller tilbudsindhentninger som er udført af indkøbsfællesskabet.

Medlemmer af Chefforum er bemyndiget til at indgå flerårige kontrakter om indkøb af varer og tjenesteydelser.

